

Mikuláš Galanda: *Lúboštná hudba*, kolorovaná kresba, 1935. Z archívu J. Glivického

Začiatkom júna 1937 som bol s dvoma triedami prostějovskej reálky na výlete po západnom Slovensku. Po prehliadke Bratislavy som zašiel

na návštevu k manželom Galandovcom na Trnavskú ulicu č. 5. Večer sme zašli do kaviarne Alžbetky, kde som sa videl s Mikulášom Galandom naposledy. Počas srdečného rozhovoru vytiahol Galanda svoj skicár a nakreslil mi jednu madonku a dve moje karikatúry. Manželia Galandovci boli vo výbornom duševnom rozpoložení, tešili sa už na cestu na Svetovú výstavu do Paríža.

V Paríži Galanda získal za svoje grafické dielo striebornú medailu a na jeseň sa zúčastnil výstavy československého výtvarného umenia v Moskve. Koncom marca 1938 ešte vystavoval v Lubľane spolu so svojím priateľom zo štúdií v Prahe Mihom Malešom a s mariborským maliarom Zoranom Mušičom v Jakopičevom pavilóne (25. 3.—3. 4. 1938).

Keď sa vo februári 1938 konal v Bratislave zjazd členov i výboru Družstevnej práce, nemohol som pre nedostatok času manželov Galandových navštíviť, ako som mal v úmysle. Nasledujúci deň som totiž s deputáciou výboru DP cestoval do Modry, na hrob Ľudovíta Štúra. Položili sme tam veniec. Nad hrobom prehovoril básnik Jaroslav Seifert; jeho prejav prinieslo marcové číslo *Panoramy*.⁷ A tak som sa s Mikulášom Galandom už nikdy viac nestretol.

V posledných piatich mesiacoch svojho života vytvoril Galanda ešte mnoho kresieb, akvarelov, gvašov, pastelov, temper, voskových temper, olejov i enkaustík. Bolo to veľké tvorivé vzopätie, naplnené snahou priblížiť sa k tradičnej slovenskej tematike celkom netradičným spôsobom. Nečakaná smrť toto vzopätie pretrhla ešte uprostred plného rozvoja umelcových tvorivých síl.

Poznámky

¹ Bližšie o Galandovi: Mikuláš Galanda. Zborník k príležitosti 10. výročia umelcovej smrti. (Štúdie A. Güntherová a J. Vydra. Spomienky priateľov L. Fulla, Fr. Reichentál, J. Mudroch, A. Müller. Bibliografia J. Kálmán, Básne Š. Záry a J. Rak.) Bratislava, Výtvarný odbor Umeleckej besedy slovenskej (1948); VACU-

LÍK, K.: Mikuláš Galanda. Obrazy, kresby, grafika. Bratislava 1963; Dielo Mikuláša Galandu. Bratislava, Slov. nár. galéria 1963 (katalóg výstavy); jeho myšlienky: Pravda, krása, sen. Bratislava 1962.

² Vyšla v edícii DAVu. Graficky knihu upravili a obálku navrhli Vlado Clementis a Jaroslav Jareš.